

Senátní návrh zákona,

kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament České republiky

Senát

5. funkční období
2006

N á v r h

senátorů Josefa Novotného, Jitky Seitlové, Aleny Palečkové,
Soni Paukrtové, Heleny Rögnerové, Igora Petrova, Liany Janáčkové,
Václavy Domšové a Josefa Zosera

senátního návrhu zákona,

kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

N á v r h

ZÁKON

ze dne..... 2006,

kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o loteriích a jiných podobných hrách

Čl. I

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 284/2004 Sb. a zákona č. 377/2005 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 2 se slova „, místní poplatky a náklady státního dozoru“ nahrazují slovy „, a místní poplatky“.

2. V § 4 odst. 3 se slova „, náklady státního dozoru“ zrušují.

3. V § 28 odst. 2 se slova „, o odvodech na státní dozoru“ zrušují.

4. § 29 se zrušuje.

5. V § 32 se vkládají nové odstavce 2 a 3, které včetně poznámky pod čarou č. 10a znějí:

„(2) Kasinem se rozumí provozovna tvořená souborem místností, které jsou určeny zejména k provozování sázkových her, a to i za pomoci mechanických a elektromechanických zařízení podle § 2 písm. i).

3) Označení „kasino“ nebo „casino“, jeho složeniny, překlady nebo slova od něj odvozená smí užívat v označení obchodní firmy nebo provozovny pouze držitelé povolení k provozování sázkových her v kasinu pro budovu, část budovy nebo soubor místností, které splňují podmínky podle tohoto zákona.

10a) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.“

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 4 až 6.

6. V § 32 se na konci odstavce 4 doplňuje věta: „Provoz sázkových her v kasinu se řídí herním plánem a návštěvním řádem schváleným ministerstvem.“

7. V § 37 se za druhou větu vkládá nová věta, která zní: „Monitorovací zařízení musí být umístěno ve zvláštní místnosti a mít barevný záznam.“

8. V § 37 se dosavadní text označuje jako

odstavec 1 a za odstavec 1 se doplňuje nový odstavec 2, který zní:

„(2) V kasinu musí být návštěvníkům po celou otevírací dobu umožněno hrát minimálně na 3 stolech živé hry, přičemž alespoň 1 z těchto stolů musí být určen pro mechanickou ruletu. Živou hrou se pro účely tohoto zákona rozumí hra řízená zaměstnancem provozovatele, který obsluhuje herní zařízení, vydává hráčům žetony a u karetních her rozdává karty a zastupuje provozovatele proti hráči.“

9. V § 38 za dosavadní odstavec 1 se vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Všechny osoby, které řídí živé hry, musejí být v pracovním poměru k provozovateli.“ Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

10. V § 39 se slova „a 29“ zrušuje.

11. V § 50 se na konci odstavce 3 doplňuje věta: „Povolení se vydává nejdéle na dobu jednoho roku.“

12. V § 50 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Obec může stanovit obecně závaznou vyhláškou, že

a) sázkové hry podle § 2 písm. i) mohou být provozovány pouze na místech vyhláškou určených nebo stanovit, na kterých veřejně přístupných místech v obci je provozování těchto sázkových her zakázáno, přičemž povolení k provozování těchto her vydané přede dnem účinnosti vyhlášky zůstává nedotčeno nejdéle po dobu dvou let ode dne její účinnosti,

b) sázkové hry podle § 2 písm. j) mohou být provozovány pouze na místech vyhláškou určených nebo stanovit, na kterých veřejně přístupných místech v obci je provozování těchto sázkových her zakázáno, přičemž

povolení k provozování těchto her vydané přede dnem účinnosti vyhlášky zůstává nedotčeno nejdéle po dobu jednoho roku ode dne její účinnosti,

c) loterie a jiné podobné hry povolené podle § 50 odst. 3 mohou být provozovány pouze na místech vyhláškou určených nebo stanovít, na kterých veřejně přístupných místech v obci je provozování těchto loterií a jiných podobných her zakázáno, přičemž povolení k provozování těchto her vydané přede dnem účinnosti vyhlášky zůstává nedotčeno.“

Čl. II

Přechodné ustanovení ke změně zákona o loteriích a podobných hrách

1. Pokud provozovatel loterie a jiné podobné hry podle § 2 písm. i) zákona č. 202/1990 Sb., ve znění účinném přede dnem předcházejícím dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nespĺňuje podmínky stanovené zákonem č. 202/1990 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, musí je splnit do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; nesplní-li je v této lhůtě, povolující orgán povolení odejme.

2. Řízení o povolení loterie nebo jiné podobné hry podle § 2 písm. i) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, zahájené a neskončené před účinností tohoto zákona se dnem účinnosti zákona zastavuje a povolující orgán je povinen vrátit žadateli o povolení zaplacený správní poplatek do 30 dnů ode dne účinnosti zákona.

3. Povolení na provozování loterií a jiných podobných her podle § 50 odst. 3 vydaná před účinností tohoto zákona na dobu delší než 1 rok, se musejí do 1 roku od nabytí účinnosti tohoto zákona dát do souladu s tímto zákonem.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. III

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb.,

zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona

č. 215/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb. a zákona č. 226/2006 Sb., se mění takto:

1. V Položce 21 – Povolování loterií a jiných podobných her podle zákona č. 202/1990 Sb.,

ve znění pozdějších předpisů se v písm. a), b) a d) slova „10 %“ nahrazují slovy „15 %“.

2. V Položce 21 – Povolování loterií a jiných podobných her podle zákona č. 202/1990 Sb.,

ve znění pozdějších předpisů, se v písm. a) a b) slova „nejvýše Kč 10 000 000“ zrušují.

Čl. IV

Přechodné ustanovení ke změně zákona o správních poplatcích

1. Správní poplatky podle zákona 634/2004 Sb., o správních poplatcích Položka 21 podle písmen b) a d) se vyměňují podle tohoto zákona až za následující rok po nabytí jeho účinnosti.

2. Správní poplatek podle zákona 634/2004 Sb., o správních poplatcích Položka 21 písmeno a) bude vyměřen podle tohoto zákona pokud povolení k provozování peněžité nebo věcné loterie nebylo ke dni účinnosti tohoto zákona pravomocné.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2008.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. O b e c n á č á s t

a) zhodnocení platného právního stavu:

Oblast loterií a jiných podobných her upravují:

- zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., a zákona č. 377/2005 Sb.,
- vyhláška č. 223/1993 Sb., o hracích přístrojích,
- vyhláška č. 285/1998 Sb., o podmínkách monitorování a uchovávání záznamů v kasinu a
- vyhláška č. 315/1999 Sb., o způsobu označování soutěží, anket a jiných akcí o ceny, které nejsou spotřebitelskou loterií.

Historie a vývoj zákona o loteriích

Zákon o loteriích a jiných podobných hrách byl jedním z prvních porevolučních zákonů, který byl přijat. Od roku 1990 zájem obyvatelstva o sázení a sázkové hry roste. Pro porovnání uvádíme, že v roce 1992 bylo v celé republice vsazeno za všechny loterie a sázkové hry celkem 9,5 mld. korun, v roce 1997 asi 48 mld. korun a v roce 2005 již 90 mld. korun.

V polovině devadesátých let si obce začaly uvědomovat nebezpečnost patologického hráčství pro svoje obyvatele a snažily se vliv výherních hracích přístrojů potlačit. Na základě tlaku vyvolaného veřejností byl zákon v roce 1998 novelizován a obcím bylo umožněno, aby obecně závaznou vyhláškou mohly výherní hrací přístroje na svém území regulovat a určením nevhodných lokalit je mohou prakticky zakázat. V § 50 v rámci zmocňovacího ustanovení zákona ale zůstaly odstavce 1 a 3, umožňující Ministerstvu financí povolit i jiné, v zákoně nevyjmenované hry s tím, že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny a ustanovení zákona omezující dopady hraní na veřejnost, může povolovací orgán použít pouze „přiměřeně“.

Tohoto zmocnění využilo ministerstvo a na nátlak provozovatelů od roku 1998 převzalo odpovědnost za stanovení podmínek provozování nových druhů hazardních her v zákoně nevyjmenovaných. Proto se tak v místech, odkud byly obcemi výherní hrací přístroje vytlačeny, začaly objevovat elektromechanické rulety, které povolovalo ministerstvo a obce je nemohly zakázat.

Svrázným výkladem zákona o loteriích a jiných podobných hrách se tak začaly v obyčejných hernách používat agresivní druhy her povolené dříve jen v kasinech.

Nelze neupozornit na skutečnost, že kasina nejsou v zákoně přesně definována, jsou de facto povolována „na výjimku“ a to i podle § 50 odst. 3 a jejich počet v České republice je přibližně na 180.

Ve všech uvedených případech musí obce na svém území hazardní hry strpět a nemají z jejich provozování žádný finanční efekt.

Nejnovější vývoj herního průmyslu

Počátkem tohoto desetiletí se objevily na loterním trhu zcela nové druhy sázkových her, které se provozují prostřednictvím technického zařízení, skládajícího se z centrálního loterního systému, který řídí, eviduje a hráčům nabízí široké spektrum her, tzv. interaktivní videoloterní terminály. Loterní zákon nebyl v jeho herní části novelizován 8 let, a proto tyto nové moderní sázkové hry nezná a nejsou v něm uvedeny a Ministerstvo financí povolovalo provozování těchto terminálů s využitím zmocňovacího ustanovení v paragrafu 50. Obce jsou tak povinny terminály na svém území strpět.

Ministerstvo financí se tak stalo neomezeným rozhodovacím orgánem na loterním trhu. Úzká skupina lidí, která rozhoduje o hazardu za desítky miliard korun, není už nikým kontrolována a záleží jen na jejím rozhodnutí, na jak dlouho a v jakém rozsahu novou hru povolí. Je třeba objektivně přiznat, že celý zákon vyhovuje tzv. „jde na ruku“ provozovatelům hazardu, takže úředníci všech stupňů jsou v pozici, že povolení při splnění podmínek musejí vydat. Účelovým výkladem benevolentního zákona tak vznikají na nečekaných místech quasi kasina s technickými přístroji, které agresivní formou šíří nemoc patologického hráčství. Provoz rulet a videoloterních terminálů, u kterých se nemusí dodržovat ani to, co je nařízeno v kasinech (evidence sázek a výher, identifikace osob aj.) je povolován téměř kdekoli - v restauracích, obchodních domech, na poštách, cukrárnách, pizzeriích, vesběrnách sázek i na benzinových stanicích. Provozovatelé vymýšlejí stále nové formy, jak tento hazard zastít a rozšířit a ministerstvo tomu neumí podle stávajícího zákona zabránit. Naprosto

neuvěřitelná je skutečnost, že nové hry jsou povolovány na neurčito, obcházejí tak zákon i v délce povolení, které přitom může být v případě kasin nejdéle desetileté. Veřejnosti je tak bez dostatečné kontroly nabízena nejagresivnější forma hazardu, při které lze na jedno zmáčknutí prohrát tisíce korun. Vůbec se na těchto přístrojích nemusí dodržovat zákonem stanovená limitovaná hra, která je podle § 17 dvě koruny v restauracích a pět korun v hernách. Terminál nemusí dodržovat ani maximální limit 50,- Kč na jednu hru, který je stanoven pro kasina! Umístění elektronických rulet a terminálů mezi obyčejné výherní hrací přístroje působí oživení hráčství a prohloubení hazardu. U těchto přístrojů hráč nemusí hrát tzv. nízkou hru o koruny, než se dostane k většímu hazardu, kde tzv. horní hrou vsází výhry z nízké hry. Může hrát ihned o desetitisíce a je lákán až dvoumilionovými výhrami. (Viz. všeobecný herní plán Sazky a. s., který je realizován prostřednictvím Centrálního loterního systému s Interaktivními videoloterními terminály.)

Vedle benevolentního zavádění nových her zákon o loteriích a jiných podobných hrách umožňuje zneužívání označení kasino tím, že v zákoně není stanovená jeho definice. Provozovatelé této mezery v zákoně využívají a tím vznikají herny maskované názvem kasino, které provozují agresivnější formu nových her prostřednictvím výherních hracích přístrojů a tzv. „živé hry“, které mají uvedeny v povolení, neprovozují vůbec. Ze 180 dosud povolených kasin je pouze několik kasin skutečných, zbytek jsou herny umožňující kasinový hazard.

Ministerstvo financí se při povolování nových forem hazardních her dopustilo hrubé chyby, když pro tyto agresivní formy nestanovilo státní technickou kontrolu podle § 46, kterou jsou pověřeny státní organizace EZÚ Praha a ITC Zlín. Finanční úřady jsou sice on-line napojeny na výstupy z centrálních počítačů, ale nemají kontrolu o nastavení systémů. Povolující orgán Ministerstvo financí se dosud spokojuje pouze s posudky znalců, které mu dodávají firmy při spuštění systémů centrálních videoloterních terminálů a nezajistilo před spuštěním těchto systémů ani certifikaci státních zkušeben na nové typy hazardu a teprve nyní, po několika letech, se dodatečně snaží certifikaci zajistit a s provozovatelem se „dohodnout“ na technické kontrole.

Popsaná situace způsobuje to, že v kasi-

nech stagnuje rozvoj agresivních her prostřednictvím výherních hracích přístrojů, kterých je 2.543 kusů. Naopak mimo kasina je už povoleno 1.500 terminálů a 1.200 rulet a rychle přibývají další. Alarmující je to, že provozovatelé umístili do kasin pouze 100 nových elektromechanických rulet a 2.700 těchto nových, agresivních a nebezpečných her podobajících se výherním hracím přístrojům je už umístěno mimo kasina.

Rozvoj terminálů urychlila v roce 2003 Sazka a.s., která je i jejich největším provozovatelem. V současné době je už povoleno celkem devíti provozovatelům (Sinot loto, Viktoriaplay....).

V České republice jsou hazardní hry podporovány

Lze konstatovat, že z hlediska nárůstu hazardu i jeho rozsahu dosahuje Česká republika světové špičky, zatímco trendy k jeho regulaci ignoruje. V České republice došlo v uplynulých letech naopak ke změkčení podmínek pro provozování hazardu. Např. novelou zákona o správních poplatcích v roce 1994 (zákon č. 273/1994 Sb.) došlo schválením desetimilionového **limitu poplatků** u jednoho provozovatele k faktickému snížení v zákoně uvedeného 10 % poplatku z tržeb na loňských 3 – 4 %. Je to způsobeno tím, že limitu poplatků už využívá převážná většina provozovatelů. Přechodem na nové hry, dochází k větší koncentraci herního průmyslu a tedy i k dalším procentuálním poklesům poplatků z tržeb v letošním roce. Jak vyplývá z důvodové zprávy k vládnímu návrhu novely zákona o loteriích a jiných podobných hrách, který Poslanecká sněmovna pod číslem 1057 ve IV. volebním období neprojednala, sazby poplatků v položce 21 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, stanovené procentem v písm. a), b) a d) této položky **mají daňový charakter**, proto lze konstatovat, že u největších provozovatelů hazardu dochází **k daňovému zvýhodnění**. Navrhujeme proto zvýšit správní poplatek na 15 % (jsou to i trendy EU) a zrušit jeho celkový limit (a tím odstranit daňové zvýhodnění). Zároveň se jeví nadbytečné a administrativně náročné, aby stát vybíral jednoprocenní odvod na státní dozor, proto navrhujeme § 29 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, zrušit.

Stát a obce tak po novele zákona č. 634/2004

Sb., o správních poplatcích, přišly na poplatcích jen v loňském roce o 700-800 mil. korun českých a letos se jedná přibližně o miliardu korun, protože přibližně 90 % herního byznysu už provozují velké firmy, kterých se limit správních poplatků týká. Snížení správních poplatků u těchto firem tak letos klesne z 10 % na pouhých 2 – 3 %! Z těchto výpočtů jsou vyloučena kasina a výherní hrací přístroje, které mají pevný poplatek, na která se limit nevztahuje a proto jsou z pohledu hospodářské soutěže v nerovném postavení. Za zmínku stojí také všeobecně známé „vyvádění“ peněz z her před zdaněním na účelově založené humanitární a sportovní organizace (§ 4 zákona o loteriích a jiných podobných hrách), kdy velké firmy mohou takto použít až 20 % výtěžku (rozdílu vsazených částek po odečtení výher a poplatků); tento problém však není předmětem řešení tohoto senátního návrhu zákona. Zvýšením správních poplatků se daně z her odvedou transparentněji do státního rozpočtu a „vyvádění“ peněz prostřednictvím takto účelově zakládaných subjektů se alespoň sníží.

Patologické hráčství má diagnózu F63.0 a počet léčených osob neustále stoupá, průměrná ošetrovací doba této diagnózy činila v roce 2004 47,2 dne. Hazardní hráčství přináší s sebou zvýšenou majetkovou i násilnou trestnou činnost, vede k sociálnímu strádání rodin, rozvodům i k sebevraždám. Alarmující a nezanedbatelný je zejména vzestup hraní nezletilých. (Zdroj ÚZIS ČR).

Protože Ministerstvo financí si bylo vědomo nedostatků zákona o loteriích a jiných podobných hrách a zejména i problémů s novými loterieriemi a jinými podobnými hrami, připravilo novelu zákona o loteriích a jiných podobných hrách, a dne 3. listopadu 2004 ji předložilo do Poslanecké sněmovny; tato novela však nebyla Poslaneckou sněmovnou projednána (viz sněmovní tisk č.1057). Proto nezbyvá, než novelou přijatou Senátem odstranit alespoň ty nejhorší vady zákona. Nový loterijní zákon totiž v souvislosti se vstupem do eurozóny a ve vazbě na volný pohyb služeb bude vznikat několik let a společenské dopady už rozběhlého hazardu mohou být zatím nedozírné.

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (v platném znění) obsahuje řadu výjimek a zmocnění pro Ministerstvo financí, které umožnily a umožňují provozovatelům a ministerským úředníkům,

aby u elektromechanických rulet, kostek a interaktivních videoloterních terminálů „obešli“ zákonná ustanovení (§ 17 odst. 4 a 5 - výši sázek na jednu hru, hodinovou hru, umístění i dozor, § 19 - stáří přístrojů, systém dvojí kontroly, minimální délka hry, § 42 - státní technický dozor i § 50 - vyhlášky obcí). Pro rychlou nápravu dosavadního stavu se proto obcím, které hazardní hry na svém území nechťejí, umožňuje regulace hazardu tak, jak je to běžné v Evropské unii. Za současného stavu by jejich snaha o omezení dopadu hazardu na obyvatelstvo vedla jenom k ochuzení obecních pokladen.

Například ve Francii jsou hazardní hry zakázány, povolení pro kasina mohou být vydaná až po dohodě s obcemi při stanovení přísných podmínek odvodů pro obce a např. při dodržení zákazu vstupu obyvatel obce do těchto provozoven. Ve Španělsku je povolování hazardních her svěřeno autonomním oblastem a v Německu spolkovým zemím. V oblastech mimo turistická centra místní orgány hazardní hry velmi regulují nebo nepovolují.

Je namístě upozornit, že náš občan prohraje průměrně 3 000 Kč za rok, což je 4 krát víc než Američan.

Dosavadní kontrola je nedostatečná

Souhrnné výsledky kontrol za celou Českou republiku se nenevidují. Státní podnik EZÚ Praha provedl např. za 2. pololetí loňského roku 32 kontrol výherních hracích přístrojů u celkem 193 aparátů (celkový počet výherních hracích přístrojů je 52 000 kusů), a to s alarmujícím výsledkem. U 13 % nesouhlasila evidence, u 12 % se nevyplácely zbytkové výhry, 6 % bylo provozováno „na černo“, 24 % nemělo návody na hru, 24 % nemělo herní plány a 4 % mělo herní plány chybné. Technické kontroly rulet a terminálů Ministerstvo financí žádnému z provozovatelů nenařídilo, proto se dosud neprovádějí.

Z uvedeného je patrné, že i u poměrně jednoduchých výherních hracích přístrojů přetrvává mnoho nedostatků. Povolovací orgán nemůže fyzicky ani technicky kontroly provádět a obce a finanční úřady provádějí pouze kontrolu evidenční a o hloubku problémů se nezajímají. Ojedinelé případy udělení pokut jsou tak často pouze výsledkem konkurenčního boje a nikoliv systémové kontroly a proto je i celková roční suma ve výši

4 milionů korun udělených pokut obcemi za loňský rok zanedbatelná v porovnání s oficiálním obratem ve výši 90 miliard korun. Zavedení technické kontroly by mělo být i u nových her podle stávajícího zákona o loteriích a jiných podobných hrách samozřejmostí a samo ministerstvo se snaží o nápravu.

Právní instituty pro oblast zvláštního podnikání v hazardních hrách jsou však nastaveny příliš liberálně, což v praxi vede k neustálému a nežádoucímu nárůstu počtu heren a kasin. Zvýšená bezpečnostní rizika spojená se sázkovými hrami, zejména hrami v kasinu, si vyžadují regulovat i tuto oblast a umožnit obcím, aby na svém území mohly provoz kasin omezit. K tomu je potřeba především definovat, co se pod pojmem kasino rozumí, obdobně jak je to v zákonných úpravách jiných států.

Úprava právních vztahů v provozování sázkových her je shodná pro ženy i pro muže.

b) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Cílem navrhované právní úpravy obou zákonů je odstranění nejzásadnějších nedostatků, které vedou k neustálému nárůstu hazardních her a k daňovému zvýhodnění většiny provozovatelů hazardu. Cíle se má dosáhnout mezením povolení nových her, které zákon o loteriích a jiných podobných hrách nezná, a umožnit obcím, aby mohly toto zvláštní podnikání na svém území regulovat. Definováním kasina se má zamezit obcházení zákona.

Novela přináší tyto zásadní změny proti platnému zákonu:

- **ruší odvod na státní dozor** který hradí provozovatel. Odvod je vypočítáván stejně jako správní poplatek, má také daňový charakter a jeho výběr odděleně od správního poplatku je zbytečně administrativně náročný. Zvýšením správního poplatku se odstraní duplicita výběru stejné daně stejnému příjemci – státu.

- **zavádí definici kasina.** Tato definice, zejména stanovením minimálního počtu stolů živé hry, sleduje ukončení činnosti stávajících quasi kasin, resp. různých „technických mini kasin“, která slouží de facto pouze k provozu výherních hracích přístrojů za vyšší sázky a vyšší výhry.

- **omezuje zmocnění pro Ministerstvo**

financí povolovat nové, v zákoně nevyjmenované hry na neomezenou dobu.

- **rozšiřuje vliv obcí na oblast povolání sázkových her v kasinu a dalších obdobných her.** Doplnuje stávající zmocnění pro obce k vydávání obecně závazných vyhlášek, kterými lze zakázat provozování výherních hracích přístrojů na určitých veřejně přístupných místech, o zmocnění vztahující se též na kasina. Toto zmocnění je rozšířeno i na hry, provozované pomocí technických zařízení, obsluhovaných přímo sázejícím nebo provozované po telefonu (elektronické kostky).

- **v přechodných ustanoveních se umožňuje sladit dosud provozována kasina s touto novelou.** Kasina, která vyhoví podmínkám tohoto zákona, mohou pokračovat v rozsahu původních povolení. Pokud se obce v době, kdy nabude účinnost tento zákon rozhodnou kasina regulovat, původní povolení může platit ještě 2 roky. (Všechna současná povolení na kasina jsou nejdéle do roku 2009.) Poloviční lhůta je stanovena vzhledem k nižším pořizovacím investicím u sázkových her podle § 2 písm.j).

- **ministerstvo musí respektovat vyhlášky obcí.** Ministerstvo financí mohlo dosud povolovat nové hry mimo rámec zákona a nerespektovalo v některých případech vyhlášky obcí. Zmocnění pro Ministerstvo financí se navrhovanou úpravou omezuje na povolování neupravených her nejdéle na jeden rok. Pokud se obce dodatečně rozhodnou hry na svém území regulovat, musejí nechat doběhnout hry povolené v zákonem stanovené lhůtě. Dosavadní neomezená povolení v zákoně neupravených her se musí do jednoho roku upravit na dobu nejdéle jeden rok.

- **zvyšují se v položce 21 zákona o správních poplatcích odvody za provozování hazardních her a ruší se limity, ohraničující celkovou výši správních poplatků za jednoho provozovatele.**

- **v přechodných ustanoveních k správním poplatkům** je řešen postup vyměrování správních poplatků prvním rokem po účinnosti tohoto zákona a u povolení k provozování peněžité nebo věcné loterie, které nebylo ke dni účinnosti této novely pravomocné.

Úprava právních vztahů jsou shodná pro muže i ženy.

c) vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku:

Navrhovaná právní úprava je nezbytná zejména z toho důvodu, že je nutné napravit největší chyby, které se při provozování sázkových her nahromadily. Navrhovaná novela si neklade za cíl vyřešit všechny stávající problémy, ale je důležitým krokem potřebným k tomu, aby alespoň v souladu s vůlí obcí došlo k částečnému omezení růstu sázkových her. Zároveň se odstraní nové videoloterijní hry z míst, kde si je obce nepřejí. Tato opatření také zabrání podání žalob provozovatelů výherních hracích přístrojů, kteří byli vyhláškami obcí z jejich území vytlačeni. Zákon zajišťuje alespoň v základních parametrech rovné podmínky pro provozovatele výherních hracích přístrojů na straně jedné a provozovatelů sázkových her na podobných přístrojích povolených podle § 50 odst. 3 zákona 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách na straně druhé.

Úprava zákona o správních poplatcích sjednotí výběr odvodu na státní dozor a správních poplatků za provozování hazardních her a odstraněním limitu se zabrání dosavadnímu daňovému zvýhodňování velkých provozovatelů. Také v tomto případě hrozí státu žaloby z důvodů nerovných podmínek (podle zákona o ochraně hospodářské soutěže) od menších provozovatelů, kteří mají vyšší daňovou zátěž než velcí provozovatelé. Všechny úpravy také směřují ke snížení rychlosti šíření hazardních her a zejména k zabránění nárůstu hraní u mladistvých.

d) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky:

Navrhovaná novela neřeší dosavadní nesoulad zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách s ústavním pořádkem České republiky, konkrétně s ústavním zákonem č. 395/2001 Sb. (tzv. euronovela), neboť nadále zůstane provozování loterií v rozporu s články 43 a 49 (svoboda usazování a poskytování služeb) a článkem 56 (volný pohyb kapitálu a plateb) Smlouvy o založení ES.

Novela ale řeší dosavadní nerovnost podmínek podle zákona č. 143/2001 Sb., o ochra-

ně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a odstraňuje daňové zvýhodnění velkých provozovatelů hazardních her.

e) **zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s právními akty Evropských společenství a odůvodnění případných odchylek:**

Provozování loterií a jiných podobných her je v právu Evropských společenství upraveno pouze primárním právem, a to Smlouvou o založení Evropského společenství (dále jen „ES“), a dále na ni navazujícími rozsudky Evropského soudního dvora. Orgány ES zatím nevydaly žádné sekundární právní předpisy a oblast provozování loterií a jiných podobných her není proto na komunitární úrovni harmonizována. Platná právní úprava je v některých ustanoveních (§ 1 odst. 6, § 4 odst. 5 a § 4 odst. 11) neslučitelná s primárním právem ES/EU, konkrétně s čl. 28, 43, 49 a 56 SES upravujícími svobodu usazování a poskytování služeb a volný pohyb zboží a kapitálu.

Novela si neklade za cíl řešit komplexní problematiku loterií a sázkových her. V následujících letech bude třeba přijmout v této oblasti rozsáhlou euronovelu i s ohledem na blížící se přijetí společné měny, s ohledem na volný pohyb kapitálu a služeb a s ohledem na majetkové účasti osob se sídlem nebo bydlištěm mimo území České republiky na podnikání v hazardních hrách.

f) předpokládány hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy, zejména nároky na státní rozpočet:

Novela neklade nároky na státní rozpočet a nemá dopad na životní prostředí ani dopad na rovné postavení mužů a žen. Novela má zabránit možným sporům z důvodu porušování ustanovení zákona o ochraně hospodářské soutěže odstraněním daňového zvýhodnění velkých provozovatelů. Současně předpokládá zvýšení příjmů státního rozpočtu asi o jednu miliardu korun ročně.

Navrhovaná novela by měla také snížit administrativu finančních úřadů sloučením odvodu na státní dozor a výběru správních poplatků. Částečné omezení rozvoje hazardních her by také mělo přinést nižší náklady na jejich společenské dopady.

Stenozáznam

z projednávání návrhu novely loterního zákona - senátní tisk 369 z 5. 10. 2006

Návrh senátního návrhu zákona senátora Josefa Novotného

a dalších senatorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb.,

o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů - 1. čtení

Jedná se o senátní tisk č. 369 a prosím pana kolegu Novotného, aby odůvodnil návrh tohoto senátního návrhu zákona. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Josef Novotný: Pane místopředsedo, vážení kolegové, zdůvodnění senátního návrhu zákona, kterým se mění zákony 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, a 634 o správních poplatcích, je do jisté míry tabu a vysvětlím proč. Protože jak sami jste všichni pocítili už teď, ještě se to ani nezačalo projednávat, a je už kolem toho velice hodně rozruchu.

V důvodové zprávě, kterou máte k dispozici, jsou popsány problémy, které se nahromadily za 16 let existence loterního zákona. Stát totiž rezignoval na základní principy přístupu k hazardu, regulaci nadměrné nabídky hazardních her, na společenskou odpovědnost, odrazování mládeže od hraní, neřeší dopady na veřejný pořádek a těch zhruba 40 měst, která se snaží svými vyhláškami hazard částečně regulovat, ještě systematicky trestá.

Stát dále nezajišťuje, aby maximum prostředků z hazardu šlo na veřejně prospěšné účely a obcím a naopak hazard systematicky podporuje a zvýhodňuje. Stát ale rezignoval na kontrolní činnost, dokonce hazard ovládá jistým způsobem i celý povolovací proces, takže úředníci povolující tyto hry jsou v podstatě nuceni povolovat

to, co je v zákoně napsáno nebo to, co je právně vyloženo a firmy si diktují dokonce i výměnu úředníků na Ministerstvu financí. Posledním příkladem výměna vedoucího odboru nad loterijními hrami právě proto, že se pokusil některé problémy tohoto zákona ještě podle stávajícího zákona řešit.

Při neustálém růstu hazardu, kdy protože tímto byznysem jedna osmina státního rozpočtu, abyste si udělali představu, o jaké částky se jedná, tak počet kontrolních pracovníků klesl z 200 na 126. Podrobně tyto závažné skutečnosti objasním ve svém příspěvku v diskusi, takže teď s tím nechci zdržovat - chci vás provést zákonem.

Chtěl bych hlavně říct, proč jsme tuto novelu připravili. Já sám se zabývám hazardními hrami už více než 10 let a od jara velmi intenzivně a musím říct, že nepořádek, který je v této oblasti v České republice nemá v Evropě určitě, ale možná na světě, období. Náš stát naprosto ojedinele zprivatizoval hazardní hry a ještě dovolil, aby jeden z lídrů - Sazka, akciová společnost - se stala největším sponzorem sportu. Tato společnost se pak přes své sportovní svazy stává hlavním lobbystou, který prosazuje výhody pro hazard a těch pak využívá dalších asi 500 firem, které musí mít ze zákona stejné výhody.

Hlavním důvodem předložené novely je obrácení pozornosti k této oblasti, protože oblast hazardních her už podkopává samé základy státu. Já se k těmto věcem nebudu detailně teď vracet, ale pak pochopíte, v čem to je. Obcházení zákona o loteriích dosáhlo takové míry, že se do naprosto neočekávaných míst, jako jsou benzínové stanice, pizzerie, obchody, umísťují přístroje na provozování hazardních her, které podle zákona mohou být jen v kasinech. Nelze se proto divit, že objem vsazených peněz vzrostl z 9,5 mld. v roce 1992 na letošních předpokládaných 100 mld.

Podobně rostou všechny doprovodné škody a jevy, které obecně hazardní hry provázejí, vč. neustálého nárůstu hraní nezletilých dětí.

Dalším důvodem, který uvádím, je snaha zabránit alespoň částečně obcházení zákona v oblasti povolování nových a v zákoně nevyjmenovaných her, oddělení kasin od pseudokasin, která tímto názvem pouze maskují vyšší hazard za mírnějších podmínek a odstraňují jedno z daňových zvýhodnění, kterým je limitace správního poplatku.

Posledním a velmi důležitým důvodem je zabránění stavu, kdy akciová společnost Sazka v současné době se snaží rozšířit funkce agresivních hazardních videoherních terminálů od neloterní činnosti, jako je výběr a posílání peněz, dobíjení kreditů mobilů a další činnosti a nasadit je na běžně přístupná místa. Jedná se asi o 10 tisíc těchto přístrojů.

To je poslední kapka. Potom už by hazardním hrám nebránilo vůbec nic, zákon o loteriích by snad připomínal jenom nápis, který by na těchto přístrojích byl a hovořil by, že hraní mladistvým je zakázáno.

Zákon, který máte před sebou, v části první popisuje zrušení administrativně náročného jednocentního odvodu na státní dozor a zavádí se definice kasina, upřesňují se podmínky provozu a omezuje se zmocnění pro ministerstvo financí povolovat nové hry na neurčitou dobu, jak se to dosud děje.

Dále se rozšiřuje zmocnění pro obce, aby mohly obecně závaznou vyhláškou určit, na kterých místech v obci je provozování hazardních her ministerstvem, nebo na kterých místech si tyto hry dosud povolované ministerstvem nepřejí.

Přechodná ustanovení popisují nápravu současného stavu tak, aby si provozovatelé mohli své přístroje včas přemístit a nebyly poškozené jejich investice.

V části druhé je měněn zákon o správních poplatcích. V položce 21 se zvyšuje poplatek za povolování loterií a jiných her ze současných 10 na 15 %. Zároveň se ruší jeho celkový 10-ti milionový limit pro jednoho provozovatele za rok. Správní poplatek má totiž charakter daně. Měl nahrazovat jiné daňové úlevy poskytované hazardním hrám. Jeho celková limitace za jednoho provozovatele způsobuje, že již 90 % procent firem působících na trhu využívá této limitace ke snížení daní. Ty největší platí místo 10 % už jenom 1 až 2 %.

Je to šílená zkušenost, když zjistíte, že daňová progresse je úplně obráceně nastavená. Čím víc občan vydělává, tím víc platí daně a zde je to obráceně.

Zvýšení poplatku o 5 % v sobě zahrnuje současné zrušení odvodu na státní dozor, takže to je jakási kompenzace. Částečně se kompenzují ostatní úlevy tak, aby se alespoň trochu zpomalil nárůst hazardních her.

Navrhovaná úprava by měla přinést státnímu rozpočtu přibližně 1 miliardu korun, měla by snížit administrativní zátěž při vybírání odvodů na státní dozor a částečně omezit rozvoj hazardních her. To by mělo přinést nižší náklady na jejich společenské dopady.

V dopadech na oblast sportu se zmíním ve svém dalším vystoupení a popíšu i past, ve které se sportovní svazy v současné době ocitají. V tuto chvíli vám děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Organizační výbor určil zpravodajem pro první čtení senátora Ivo Bárka, který je omluven. Proto navrhuji, aby Senát určil zpravodaje pro první čtení pana kolegu Františka Kopeckého. Pokud souhlasíte s tímto návrhem, budeme o tom hlasovat.

Kolegyně a kolegové, hlasujeme o tom, aby pan kolega Kopecký byl zpravodajem

při tomto návrhu zákona. Zahajují hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 34 - bylo registrováno 31, pro hlasovalo 26, návrh byl schválen. Prosím pana kolegu Františka Kopeckého, aby se jako zpravodaj ujal slova.

Senátor František Kopecký: Děkuji, pane předsedající. Já bych, dámy a pánové, navázal na pana kolegu a rád bych sdělil svůj pohled na předkládanou novelu. Myslím, že se tady nemusím zdržovat obsahem zákona.

Ze svého pohledu bych chtěl říci, že předložená novela reaguje na bouřlivý vývoj informačních a komunikačních technologií, přičemž tento zákon nebyl novelizován plných 8 let. Je to logický důsledek takového vývoje. Stačí si jen zpětně promítnout posledních 5 let, jaké novinky do našeho běžného života informační technologie vnesly.

Technologický rozvoj umožnil v oblasti loterií a obdobných her aplikovat zcela nové druhy sázkových her, kde zejména hrací systémy, které mají centrální řízení, s uživatelem komunikují pomocí vzdálených interaktivních videoloterijních terminálů. Takové hry nejsou v současném znění zákona upraveny a jsou povolovány ministerstvem financí pomocí zmocňovacího ustanovení v § 50 bez souhlasu obce.

Cílem předkládaného senátního návrhu je podle navrhovatele odstranění nejzávažnějších nedostatků zákona, které mj. vedou k neustálému nárůstu hazardních her a k daňovému zvýhodnění většiny provozovatelů hazardu. Tomu by měla posloužit navrhovaná omezení k povolení nových her a umožnění obcím regulovat jejich provoz na svém území a dále upřesnění definice kasina, které má zamezit obcházení zákona.

Účinnost novely zákona navrhovatel navrhuje od 1.1.2008.

Chtěl bych říci, že tento zákon má určité legislativní problémy, které jsou rázu, který lze projednat při projednávání ve výbo-

rech. Určitě jste také zaregistrovaly dopis ze strany Sazky k tomuto návrhu, který se brání určitému zvýšení odvodů správních poplatků, který by v konečném důsledku mohl omezit odvody do sportu.

Z tohoto celkového pohledu bych na závěr doporučil plénu Senátu postoupit novelu k projednávání ve výborech. Doporučuji, aby garančním výborem byl výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Jako druhý při projednávání doporučuji výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Děkuji za pozornost. To je z mé strany vše.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji panu zpravodaji. Mám zde přihlášeného pana kolegu Zosera.

Senátor Josef Zoser: Vážené paní kolegyně, kolegové, vážený pane místopředsedo. Vystupuji jako předseda klubu a podávám návrh, protože se blíží 19. hodina, abychom dnešní jednání prodloužili po 19. hodině pouze na dobu projednání tohoto návrhu zákona v prvním čtení. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. O tomto návrhu budeme hlasovat. Kolegyně a kolegové, budeme hlasovat o návrhu kolegy Zosera, abychom dokončili po 19. hodině s hlasováním projednávání tohoto bodu a potom přerušili naši schůzi. Takže zahajují hlasování.

Kdo je pro tento návrh?

Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 35, registrováno 36, pro 32, návrh byl schválen.

Děkuji a pokračujeme v projednávání přerušeno bodu. Otevírám obecnou rozpravu. Přihlášena je paní kolegyně Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Myslím si, že všichni jsme v souladu a bojíme se a jsme ochotni bojovat proti závislosti na drogách. Tam je i celá společnost ochotna dávat množství finančních prostředků. Také vnímáme to, že kouření

je nezdravé, že je to závislost, probíhají nejrůznější kampaně. Málo se ale mluví o problematice gamblerství. A toto je věc, která možná ve svých důsledcích je ještě závažnější, protože samozřejmě ovlivňuje životy nejenom jednotlivce, ale celých rodin. Setkala jsem se při své práci na radnici také s případem, kdy nešťastná rodina chodila za námi na radnici, abychom něco udělali, abychom zrušili herny, aby člen té rodiny neměl tak snadný a lehký přístup k automatům, aby nemohl vysloveně likvidovat celé finanční zabezpečení rodiny.

Říkám to tady proto, abych podpořila tento zákon, abych tam podpořila ustanovení, která dávají jisté pravomoci obcím o tom rozhodnout, zda budou či nebudou umístěny herny a kde. Také si myslím, že je potřeba skutečně přesně reagovat na vývoj, který tady v této oblasti je, a definovat jednotlivé technické vymoženosti a také je patřičně kontrolovat.

Chtěla bych ale k tomu dodat ještě jednu věc. Prevence před všemi závislostmi, o kterých jsem mluvila, je v podstatě snadná a jednoduchá. Ale je potřeba ji dělat. Tou prevencí je volný čas. A dobré trávení volného času především dětmi a mládeží, ale i dospělými. A to nejsnazší zase zde je sport, který nejenom vyplňuje volný čas, ale i vychovává určité volní a charakterové vlastnosti u lidí, kteří se sportu věnují. Já proto žádám předkladatele, žádám všechny, kteří se budou tímto zákonem poté ve výborech zabývat, aby ještě zvážili ustanovení, které hovoří o finančních prostředcích, které z hazardních her jdou. Myslím si, že bychom se skutečně nad tím měli velmi zamyslet. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Teď má slovo pan kolega Novotný.

Senátor Josef Novotný: Tak ještě jednou se pokusím doplněním vám podat vysvětlení, jak se u nás hazard systematicky podporuje, jaké výhody má proti jinému průmyslu a kdo je za tento stav zodpovědný a budu i konkrétní, protože nemůžeme říkat, že je tady binec v republice a nic pro to nedělat. Že za to mohou nějací poslanci, nějací senátoři. Já bych chtěl jmenovat konkrétní lidi, kteří podle mne za to mohou.

Hazardní hry jsou osvobozeny od daně z příjmu a hazardní hry neplatí. Manipulační poplatky u kurzových sázek, ten není zdaněn, představuje deset procent vsazených částek a vznikl vzájemnou dohodou těchto společností, že to bude deset procent. Vsadíte stovku, zaplatíte sto deset a těch deset korun je čistý příjem.

Dále stát umožňuje firmám snížit daň ze zisku vyvedením až 20 % výtěžku na veřejně prospěšné účely. Tyto peníze jednak slouží k ovlivňování veřejného mínění, k jeho naklánění si na svou stranu, a samozřejmě i samospráv, protože z 2,3 miliardy, které takto proudí, jde 1,6 miliardy do sportu, z toho 1,1 dává Sazka. 0,5 miliardy jde do rozpočtu obcí a pouze 100 milionů jde na zdravotní, sociální, kulturní a další účely. Další 100 milionů mizí v nadacích, jejichž produkty nikdo nekontroluje a jsou zakládány firmami pro vlastní spotřebu, ve velké části. To je potřeba říci takhle natvrdo, protože jsou to různé spolky, které např. dělají cyklistické závody na Havaji a tam si kolo ani nepůjčí.

Za čtvrté, čtvrtá výhoda, že správní poplatky, který má daňový charakter, o tom už jsem mluvil, těch 10 % se uměním, ekvilibristikou české povahy mění na jedno procento, to je předmětem novely zákona. A je to zase miliarda, která v letošním roce je odhadována, že takto zmizí.

Za páté je hazard osvobozen od DPH, stejně jako nemocnice a charita, ale proti ní byl dosud zvýhodněn ještě vrácením DPH na vstupu. On se proti vůli EU i nás, Senátu, to tam před volbami vrátil, když teď ministerstvo financí s tímto výkladem nesouhlasí, tak se má tu drzost s ministerstvem financí soudit.

A za šesté, to je bonbónek pro hráče, výhry z hazardního průmyslu jsou osvobozeny od daně, zatímco vědomostní soutěže, např. Milionář, se musí zdanit u toho provozovatele, takže když někdo vyhraje milion, tak provozovatel zaplatí třeba 1,2 miliónu, tady ne, tady je to čistý výtěžek, čili zase jakási úleva. O dalších drobnějších pobídkách nebudu mluvit, ale pokusím se popsát důvody, proč jsme v takovémhle stavu, proč to došlo takhle daleko.

Čistou privatizací hazardních her se náš stát dostal na světové prvenství. Nikde na světě to takhle nedopadlo. I ty banánové republiky si drží hazard ve svých rukou nebo to jakýmsi způsobem kontrolují. U nás došlo k čisté privatizaci, ale co je nebezpečné, že stát je teď nucen tyto nové typy hazardních her povolovat a zároveň je přinucen rezignovat na jejich kontrolu. Budu to ve výborech vysvětlovat, v důvodové zprávě máte ukázkou, jak mizivé jsou výsledky státní kontroly výherních hracích přístrojů, výherní terminály dosud státní technický dozor vůbec neměly a stát se spokojil pouze s posudky dodanými firmami od různých pochybných znalců. Např. znalec pro hromosvody posuzuje něco, co dělá sto padesát programátorů někde v Anglii. To posuzuje u nás takovýto znalec a to kulaté razítko stačí úředníkům k tomu, aby povolili tuto hru do provozu.

Evropské porovnání s provozováním hazardu jsem vám zaslal, takže můžete sami vidět, že takový nepořádek není nikde v Evropě a např. v porovnání počtu kasin, kdy máme řádově víc kasin na obyvatele, to je známá věc.

A nyní vám naznačím, jak k tomu došlo. Ihned jak ve druhé polovině 90. let začaly obce, které si uvědomovaly dopady hazardního hraní na své obyvatele, tak začaly omezovat výherní hrací přístroje a firmy okamžitě nasadily na jejich místo pomocí ministerských úředníků a paragrafu 50, odst. 3, čili jakési výjimky nebo zmocnění elektromechanické rulety a kostky, ze kterých obce neměly žádné příjmy, musely je strpět a nemohly je vyhláškami zakázat. Tak se pozvolna začal obcházet zákon o loteriích, koncem 90. let.

Průlomovým rozhodnutím bylo, když tehdejší náměstek ministra financí Šulc a ředitel loterií Moravský povolil Sazce v roce 2003 první centrální loterní systém s interaktivními videoloterními terminály. Pro přiblížení je to centrální počítač spojený on line s jednotlivými herními stavišti, kterých mohou být na jeden systém stovky a vzhledově se neliší od automatů. Svou funkcí jsou konstruovány tak, aby v hráčích vytvářely závislost na hře, čímž je porušen § 1 zákona o loteriích, že nesmí

být puštěny do provozu ty, které vytvářejí závislosti. Tady je to dáno programem a celým dokonalým systémem, který toto umožní.

U těchto přístrojů se nemusí dodržovat ani to, co je předepsáno pro agresivní kasinové výherní hrací přístroje, jsou umístovány téměř všude a povoleny na neomezenou dobu., Kdybyste slyšeli zdůvodnění, tak je to proto, že Sazka měla vždycky sběr sázek před padesáti lety na neomezenou dobu a tak jim to také dejme, když to chtějí. To je zdůvodnění, jakým se hrací přístroje použítí kamkoli. V současné době tyto přístroje provozuje deset firem, je jich asi tři tisíce v provozu. Jsou zvláště nebezpečné tím, že tzv. nízkou hru tady nemusíte dodržovat, nemusíte tam stát hodiny, abyste si nahráli na horním počítadle zajímavou částku, kterou vsadíte, aby to bylo zajímavé, hrajete hned o tisíce a odcházíte za několik desítek minut bez výplaty. Náhradou jsou samozřejmě milionové výhry.

Jak mohlo toto ministerstvo financí povolit, když v zákonu o loteriích například § 43, odstavec 7 píše, že povolit lze jenom hry, které splňují všechny podmínky tohoto zákona, jiné povolit nelze. Tady to ale jde. Udělalo se to tak, že terminály nesplňují sice žádnou z podmínek zákona, ale stačilo si opatřit posudek, že terminál není automat. V tom okamžiku se může vyložit, že se na něj nevztahuje zákon o loteriích. Takovouto fintou se vyložilo, že by to takto mohlo fungovat. Udělala se první vlašťovka a potom se muselo stejným způsobem podle šablony postupovat dále.

Povolení, které ministerstvo vydá se odkazuje na herní řád a herní řád, který si stanovují firmy, zákon o loteriích nezmiňuje vůbec. Tito šibalové jako například na ministerstvu financí náměstek Prouza, tento hazard rozšířili, hazard stonásobně nebezpečnější než jsou automaty. Rozšířili to nekontrolovatelně, bez přísných omezení, která jsou v kasinech. Tyto přístroje patří do kasin, kde je evidence vstupu, identifikace a kde by se mělo zabránovat hraní a nebezpečným jevům - když do toho někdo propadne, okamžitě po něm jde sociálka a dostane červenou kartu. U nás to funguje tak, že ten, kdo prohrává - například

v jednom pražském kasinu, když jsem viděl jejich herní řád, tak bodyguardi mohou čumila, který tam jen sedí a nehraje, vyhodit. Na západě je to obráceně.

To, že se to povoluje i v obcích, které se zřekly výherních hracích přístrojů, je vrchol arogance ministerských úředníků. Byl bych rád, kdyby se rozšířilo trestní oznámení, které jsem podal na ministra Sobotku, který je v tom jako zastřešující osoba ministerstva, i na konkrétní osoby, které jsou s tímto hazardem spojeny. Když jsem to konzultoval s právníky, všichni se diví, jak je možné, že jsme takto daleko dospěli v povolování těchto her.

Na závěr se pokusím nastínit, jak z toho ven. Novela, která paradoxně ubere zrušení limitace správního poplatku, peníze Sazce, může prospět sportu. Přípravovaná záplava polyfunkčních terminálů Sazky na to, aby se tímto zaplatily dluhy Sazky, které udělala výstavbou Sazka Arény, kdy místo pěti miliard to bude stát patnáct miliard přes úvěry, tak na to terminály nestačí. Z letošních 0100 miliard by musely narůst o několik desítek miliard a toto hráči už těžko unesou. Přehnaně liberální privatizace nám navíc zcela uzavřela cestu k ochraně přestupem cizího kapitálu na trh hazardních her, a ten sem už proniká přes prostředníky, je v kasinech. Podle evropských pravidel ho na náš nechráněný trh musíme pustit. Tento problém, který si samy zavinily sportovní svazy se další eskalací hazardu nevyřeší. To není cesta, protože zruinujeme naše obyvatelstvo. Divím se, co náš obyvatel musí vydržet.

Na úplný závěr bych vás chtěl zbavit tlaku, kterému jste přes sportovní svazy vystavení. Předseda ČSKV Vladimír Srb zaslal všem sportovním svazům, regionálním i krajským sdružením, aby přes vás zastavily šíleného Novotného, který se chystá pohřbit sport. Musím zde prohlásit, že největším hrobařem našeho sportu je právě on a JUDR. Hušák, ředitel Sazky. Je to tandem, ČSTV je největší akcionář, jsou to staré struktury, které se tam drží dlouhou dobu, a ti to dovedli takto daleko.

Za morální viníky současného stavu hazardu v České republice považují je. Myslím si,

že není možné, když ze současných 21,6 miliard prohraných peněz šlo 1,6 mld. Do sportu, aby tam šla další půlmiliarda, protože vsazená částka by se musela enormně navýšit a to není možné.

Myslím si, že by Sazka měla sportovním svazům vysvětlit, kam mizí ročně z hospodaření Sazky stamiliony, proč pořádají výjezdní zasedání po celém světě, jak platí svého ředitele atd. Měli by si uvědomit, že Sazka se tváří, když prosazuje úlevy pro hazard, jako veřejně prospěšná nadace, ale chová se jako netransparentní společnost. Řeknu proč.

Počátkem roku odmítla dát podklady ke zpracování ministerstvu financí zadané systémové analýzy o dopadu hazardu na státní finance. Toto si nedovolila žádná jiná soukromá firma a stejně tak řadu let se nedaří podle zákona o státní kontrole provést v Sazce státní dozor. To je naše chráněné dítě, když přijde a zabřečí nám tady, utřeme slzu a řekneme, že je potřeba sportu přidat. Takto se chová naše rozmazlené dítě, které je jednou nadace a jindy je to soukromá společnost.

Chtěl bych vás upozornit, že čerstvá studie odhalujícího dopadu hazardu na veřejné finance je k dispozici, stála 1,8 milionů korun a má ji ministerstvo financí. Touto cestou bych chtěl požádat předsedu Senátu, aby zaungoval její dodání nám všem jako objektivní podklad pro jednání ve výborech, protože na celé zprávě je tajné právě to, jak stát špatně hospodaří. Čísla, která mám odhadnuta kolem jedné miliardy, jsou tam přesně vyčíslitelná velice známou firmou, která studii zpracovala a měli bychom ji mít.

Lobující sportovní seskupení vzkázala, ať si udělají pořádek doma. Pokud se nám podaří legislativní úpravou vyvézt peníze z celého hazardu do státního rozpočtu, můžeme získat miliardu okamžitě. Je to v návrhu zákona. Mám připravenou i novou zdanění poplatku kurzových sázek. To je druhá miliarda. Tyto peníze bychom mohli přes zákon o podpoře sportu, který je jinak nanič, použít a dát peníze přes něj tam, kde to svazy potřebují, a mohli bychom se bavit o dvou miliardách. Možná bychom vyřešili i problém svazů, Arény atd.

Vidím, že už jste nervózní, mám toho ještě spoustu. Skončím a budu rád, když se kolem toho pobavíme ve výborech. Jsem rád, že se k tomu Senát staví konstruktivně, čekal jsem to horší. Moc vám děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Prosím přihlášeného pana kolegu Kuberu.

Senátor Jaroslav Kubera: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, mě vždycky dojme skoro k pláči projev senátorky Gajdůškové, ale já řeknu něco, kde já vidím příčinu gamblerství. Stát je tady dobrým příkladem. Nebudu polemizovat, jestli v tuto chvíli dluží Česká republika nebo státní rozpočet bilion nebo bilion tři sta nebo bilion a půl, to je jedno. Ale jedno číslo je jisté. Rodiny v ČR v tuto chvíli dluží téměř pět set miliard Kč. Ten dluh stále roste a nám bylo namlouváno, že to je normální, že vlastně na západě jsou rodiny zadluženy ještě více, takže ještě je hůř. To samozřejmě vyhovuje bankám a těm, kteří za lichvářské úroky půjčují. Ale ty rodiny se dostávají do neřešitelných situací a já neumím odhadnout, kolik z těchto půjčených peněz skončí v hernách, v hracích automatech, v loteriích, v Sažce, stejně tak jako neumím odhadnout, kolik tam skončí sociálních dávek. Ty peníze tedy tečou jedním směrem tam a druhým zpátky.

Vy určitě víte, že ministerstvo financí si pokrytecky bere padesát procent z poplatku za automaty, ačkoliv na tom nemá žádnou zásluhu. To, co obce vyberou, tak padesát procent je obcí a padesát procent je státu. Kdo to byl, kdo namluvil veřejnosti, že bez práce nejsou koláče, že stačí sociální dávky, které dává v míře více než hojné a útlocitně si myslí, že ty dávky někdy dojdou tam, kam mají, např. dětem v těch rodinách. Ony tam nedojdou, ony se propíjí, prokouří a prohrají.

Gamblerství samo o sobě je věc přirozená, lidé i děti si rádi hrají. A mimochodem viděl jsem v Japonsku tu známou hru pačinko, to jsou takové ty kuličky, a oni si Japonci mysleli, že tím na to vyzrají, protože tam nic nevyhrávají, jenom pořád ty kuličky, a ty kuličky se neproměňují za peníze, zase jenom za kuličky. Ale když se pořádně

podíváte, tak vidíte lidi s takovými jakoby košíky do samoobsluhy plnými těchto kuliček, jak je na rohu prodávají za jeny.

Tím chci tedy jenom říci, že se velmi těžko dá hraní zabránit, protože pokud bude omezeno zákonem, tak samozřejmě budou narůstat černé herny, jak tomu bylo vždycky v minulosti, ať to byly kostky, karty nebo jiné hazardní hry. Nějaká regulace by určitě nutná byla, ale já jsem v posledních dnech viděl nejméně dvakrát jednotku rychlého nasazení, jak vtrhla na radnici, aby si odebrala usnesení rady a zastupitelstva, které může každý dostat tak, že tam přijde a řekne té vedoucí Organizačního odboru, že bych chtěl usnesení zastupitelstva a ona mu ho dá. A ona tam, prosím, vtrhne jednotka rychlého nasazení a na nás se chce, aby ty útlé dívčiny z finančního odboru chodily v noci do heren kontrolovat, jestli je všechno v pořádku. Tam se, prosím, bojí i policie, natož aby tam šly ty zaměstnankyně úřadu kontrolovat, jestli je všechno označeno plombou a jestli se platí, jak se platí.

Myslím si, že to by se mělo změnit, ale jak se to má změnit, tomu bych dal dlouhou diskuzi. A proto také podporuji, aby tento zákon postoupil do výborů, ale měla by to být diskuse seriózní, protože stát se vždycky chová tak, on souhlasit nebude, protože jemu je jedno, z čeho jsou ty peníze, hlavně když jsou. Vzpomeňme, jak rád vybírá daně z tabáku a navenek se tváří, že se proti tomu musí něco udělat, protože co stojí to léčení, ale vůbec mu to nebrání v tom, aby se znovu teď pokusil zvýšit daň nad rámec požadavku EU, byť je to činnost nebohulibá. A rovněž tak na reklamách. Vzpomeňte si, že spor prostě musíme zachránit tím, že tam ještě ty reklamy na cigarety necháme, vždyť nakonec ty peníze z toho jdou na dobrý účel.

Podporuji tedy postoupení tohoto návrhu do výboru.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Vzhledem k tomu, že se již nikdo nehlásí do rozpravy, tak rozpravu končím.

Pane navrhovateli, chcete se ještě vyjádřit? Nechcete. Pan zpravodaj se chce vyjádřit, dobře, prosím, vyjádřete se.

Senátor František Kopecký: Závěrem bych pouze shrnul diskusi, ve které vystoupili tři kolegové. Myslím si, že zde nezazněl žádný jiný návrh, než který jsem podal, aby tento návrh zákona byl postoupen k projednávání do výborů. Navrhl jsem výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu plus výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pane zpravodaji, já bych k tomu ještě přidal ústavně-právní výbor. A o tom tady teď budeme hlasovat.

Kolegyně a kolegové, budeme hlasovat o přikázání návrhu senátního návrhu zákona garančnímu výboru, a to bude výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu a dále výborům pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí a ústavně-právnímu výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování č. 36 registrováno 33, pro 32. Návrh byl schválen.

Děkuji jak panu předkladateli, tak panu zpravodajovi.

Bylo to poslední hlasování dnešního dne.

Přerušuji 14. schůzi Senátu do 2. listopadu 2006, kdy bude pokračování naší 14. schůze, a ta začne po již naplánovaném dokončení 12. schůze Senátu.

Mějte se hezky a sejdeme se 2. listopadu 2006.

(Jednání ukončeno v 19.25 hodin.)

Zdroj: www.senat.cz

Tento senátní tisk byl projednán ve Výboru pro veřejnou správu, ale nebyl ukončen, protože si senátoři vyžádali stanovisko Svazu měst a obcí. Jednání tohoto výboru bude pokračovat až v prosinci a to za účasti nově zvolených senátorů, kteří budou do tohoto výboru zařazeni.

Hospodářský výbor Senátu, který je tzv. garantem tohoto zákona jej bude projednávat ve středu 1. listopadu, tedy po uzávěrce měsíčníku TRH ZÁBAVY. O výsledku tohoto jednání vás budeme informovat.

Red. TRH ZÁBAVY